

Paraisten kaupungin kotihoidon uuden toimintamallin seuranta

464/00.01.03/2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta 14.11.2019 § 100

Valmistelija**Esittelijä**

Vanhustyön päällikkö Camilla Bergman-Kärpijoki, puh. 050 596 2614

Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497

etunimi.sukunimi@parainen.fi

Paraisten kaupungin kotihoito otti käyttöön uuden toimintamallin 16.9.2019. Toimintamalli esiteltiin ja hyväksyttiin sosiaali- ja terveyslautakunnassa 6.6.2019. Uudessa toimintamallissa kotihoito työskentelee moniammatillisissa tiimeissä, jotka koostuvat sekä sairaanhoitajista että lähihoitajista. Myös yhteistyötä fysioterapeutin ja toimintaterapeutin kanssa on lisätty. Uudet tiimit (moduulit) on jaettu maantieteellisesti eteläiseen, pohjoiseen, itäiseen ja läntiseen alueeseen. Myös ment-tiimi ja kotiuttamistiimi on koottu, ja ne ovat aloittaneet toimintansa hyvin tuloksin.

Uuden toimintamallin avulla voidaan parantaa kotihoidon laatua, jotta se voisi paremmin vastata asiakkaiden ja potilaiden yhä kasvaviin tarpeisiin. Pyrkimyksenä on tarjota hyvin koordinoitua, moniammatillista hoitoa ja hoivaa, joka perustuu asiakkaan yksilölliseen palvelutarpeeseen, jotta kotona asuminen voisi tuntua mahdollisimman turvalliselta ja itsenäiseltä.

Ment-tiimin päätavoitteena on ehkäistä mielenterveysongelmia ja yksinäisyyttä, tukea päihde- ja muistiongelmissa sekä lisätä osallisuutta yhteiskunnassa. Kotiuttamistiimin tavoitteena on puolestaan kehittää sujuvampaa yhteistyötä terveydenhuollon ja vanhustenhuollon välille, parantaa asiakkaiden mahdollisuuksia itsenäiseen kotona asumiseen, vähentää palvelujen tarvetta ja ehkäistä toimintarajoitteita kuntoutuksen avulla.

Uuden toimintamallin konkreettisenä tavoitteena on potilasturvallisuuden lisääminen, laadun parantaminen, hoidon ja hoivan saatavuuden parantaminen, potilaiden turhien siirtämisten välttäminen, sairaalajaksojen vähentäminen, ehkäisevän hoidon parantaminen sekä kotona asumisen mahdollistaminen pidempään. Näitä tavoitteita seurataan ensi vuonna, vielä on liian aikaista ottaa kantaa siihen, onko tavoitteet saavutettu. Asiakkailta ja omaisilta saatu yleinen palaute on kuitenkin ollut pääasiassa hyvää. Kotiuttamistiimin toiminta on parantanut vuodeosaston ja vanhustenhuollon välistä yhteistyötä, ja monilta asiakkailta on tullut palautetta siitä, että tiimin toiminta on parantanut turvallisuuden tunnetta. Toimintaa arvioidaan kyselyllä, joka lähetetään asiakkaille keväällä 2020. Tarkoituksena on saada kattavampi käsitys siitä, mitä mieltä asiakkaat ovat toiminnasta.

Uudella toimintamallilla pyritään myös konkreettisiin parannuksiin henkilöstön kannalta: kommunikaation paraneminen eri ammattiryhmien välillä, tasapuolisempi työnjako, työn merkityksellisyys lisääntyminen, nykyisen

osaamisen hyödyntäminen, työn monipuolisuuden lisääminen, työhyvinvoinnin lisääminen, työnkuvien selventäminen, hallinnan tunteen lisääminen ja me-hengen parantaminen. Tavoitteiden toteutumista seurataan. Lokakuun 2019 alussa tehtiin pieni tutkimus siitä, mitä henkilökunta ajatteli muutoksesta. Tutkimuksen vastausprosentti oli noin 50 %. Tulokset olivat yleisesti ottaen myönteisiä. Henkilökunta olisi kuitenkin toivonut parempaa tiedonkulkua prosessin aikana ja työmäärän oikeudenmukaisempaa jakoa moduulien välillä. Kävi myös ilmi, että sijaispula on kova. Toivomuksena oli, että sairauspoissaolot otettaisiin puheeksi aikaisemmin. Suuri osa vastaajista oli kuitenkin sitä mieltä, että uuden toimintamallin avulla voidaan työskennellä asiakaslähtöisemmin, eli asiakkaan yksilöllisiin tarpeisiin ja kuntoutukseen voidaan keskittyä paremmin. Lisäksi tutkimuksessa kävi ilmi, että henkilökunta kokee eri ammattiryhmien välisen yhteistyön parantuneen. Monien mielestä muutos oli odotettu ja hyvin positiivinen asia.

Sairaanhoitajien siirtyminen arkisin päivä- ja iltavuoroista ainoastaan päivävuoroihin on ollut suuri muutos. Muutos on ollut onnistunut ja se on otettu hyvin vastaan. Lähihoitajat voivat akuuteissa tilanteissa konsultoida kotisairaalan sairaanhoitajia iltaisin. Uuden uudelleenjärjestelyn myötä henkilöstökuluissa säästetään noin 45 000 euroa vuodessa.

Kotisairaanhoidon yövuorot lakkautettiin 16.10.2019, ja sen jälkeen sairaanhoitajat ovat työskennelleet öisin turvapäivystyksen kautta sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksen 6.6.2019 mukaisesti. Siksi turvapäivystyksessä työskentelee nykyään öisin yksi lähihoitaja ja yksi sairaanhoitaja.

Jotta asiakkaiden tarpeisiin voidaan tulevaisuudessa vastata ja jotta asiakkaiden kasvavasta määrästä voidaan selvittää, myös vanhustenhuollon teknologiaa on tarpeellista kehittää. Automaattinen lääkeannostelu on otettu käyttöön keväällä 2019, ja suurin osa asiakkaista on siirtynyt tähän toimintamalliin. Vuodelle 2020 suunnitellaan lääkerobotteihin liittyvää pilottihanketta, jotta henkilökunnan työaika voitaisiin vapauttaa siihen, mihin heitä eniten tarvitaan, eli asiakkaiden kanssa olemiseen. Lääkerobotin arvioidaan säästävän työaika noin 35 %. Lääkerobotteja käyttävien asiakkaiden luona käyntejä voidaan vähentää noin 50 %:lla. Myös uutta optimointiohjelmaa testataan toiminnassa syksyllä 2019, ja tavoitteena on ottaa se käyttöön vuoden 2020 alussa. Ohjelma säästää työaika ja pyrkimyksenä on, että kotihoito pärjää sen jälkeen yhdellä työnjakajalla nykyisen kahden sijaan. Tällä tavoin toisen työnjakajan työpanos vapautuu toisiin tehtäviin.

Kotihoidon toiminnan kehittämistä jatketaan. Monet toimintamuodot etsivät vielä paikkaansa. Muutos on suuri, ja se on vaatinut paljon työtä esimiehiltä ja suurta panosta henkilökunnalta. Tämä suuri muutosprosessi on kuitenkin menossa oikeaan suuntaan, ja sen avulla voimme parantaa kotihoidon toimintaa sekä asiakkaiden että henkilökunnan näkökulmasta.

Ehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee informaation tiedoksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.
